

Datum

2025-05-05

Adress

205 80 Malmö

Diarienummer

HVO-2025-1549

Yttrande

Till

Kommunstyrelsen

Yttrande över Remiss Utbildningsdepartementet - En socionomutbildning i tiden (SOU 2025:27) STK-2025-484

Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden beslutar att lämna följande yttrande:

Sammanfattning

Hälsa-, vård- och omsorgsförvaltningen ställer sig i huvudsak positiv till utredningens förslag. Det bedöms som välgrundat att examensmålen för socionomexamen uppdateras för att bättre möta dagens och framtidens samhällsutmaningar. Det är särskilt välkommet att förslagen inte enbart fokuserar på ungdomskriminalitet utan även lyfter äldre, personer med funktionsnedsättning samt komplexiteten i socialt arbete. Den föreslagna förstärkningen av juridik, färdighetsträning och verksamhetsförlagd utbildning bedöms som nödvändig. Vissa kompletterande synpunkter lämnas avseende behovet av lokal kompetensutveckling samt studenternas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen. Dessa frågor påverkar socionomers arbetsförutsättningar, även om de ligger utanför ramen för examensordningen.

Yttrande

Övergripande synpunkter

Det är positivt att betänkandet tydligt klargör att socionomutbildningen är just en utbildning – inte en färdig yrkeslegitimation – och att det därmed behövs både lokal anpassning och fortsatt kompetensutveckling efter examen. För att studenter ska kunna hantera yrkeslivets komplexitet behövs fördjupad färdighetsträning samt bättre stöd under övergången från utbildning till arbete. Det finns ett behov av att lyfta frågor kring organisering, finansiering och samverkan inom socialtjänst och omsorg, även om dessa inte ryms inom förslaget till examensordning.

6.1 Aktuella samhällsutmaningar

Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden välkomnar att äldre personers livsvillkor, hälsa och utsatthet lyfts fram som en central samhällsutmaning. Den demografiska utvecklingen pekar mot att allt fler socionomer kommer att arbeta inom äldreområdet. Här krävs

samverkan med hälso- och sjukvården, kulturell kompetens och förståelse för demenssjukdomar, missbruk, våld, ofrivillig ensamhet samt anhörigas behov. Att även personer med funktionsnedsättning synliggörs är en viktig förbättring jämfört med tidigare examensmål.

6.2 Arbetssätt och samverkan

Nämnden är positiv till att examensmålen tydliggör krav på studenternas samarbetsförmåga, ledarskap, utvecklingsarbete och kritiska tänkande. Många nyutexaminerade socionomer är unga och saknar erfarenhet från socialt arbete, vilket gör dessa färdigheter särskilt viktiga. Fältförankrade inslag, handledning och förståelse för praktiskt arbete behöver stärkas för att förbereda studenter för en komplex yrkesverklighet.

6.3 Utbildning i juridik

Nämnden är positiv till förslaget om att utbildningen ska innehålla minst 30 högskolepoäng juridik. Juridisk kompetens är en förutsättning för rättssäker handläggning och bör ges större vikt tidigt i utbildningen. Det bör övervägas att juridikkursen ska vara genomförd och godkänd innan verksamhetsförlagd utbildning (VFU) påbörjas, för att tydliggöra kopplingen mellan teori och praktik.

6.4 Verksamhetsförlagd utbildning

Hälsa-, vård och omsorgsnämnden är positiv till att samtliga socionomutbildningar ska omfatta minst 30 högskolepoäng VFU. Det skapar bättre förutsättningar för praktiskt lärande och ökad anställningsbarhet.

Nämnden välkomnar också förslaget om att arbetslivserfarenhet, till exempel från äldreomsorg eller ideell sektor, ska kunna beaktas vid antagning till socionomprogrammet genom alternativt urval. För att kvalitetssäkra VFU krävs att universitet och högskolor har medarbetare med erfarenhet från praktiskt socialt arbete, gärna socionomer med handledarerfarenhet. Det bör vara möjligt att avsluta VFU om studenten inte bedöms lämplig för yrket. Ersättning till arbetsgivare för handledning är ett viktigt incitament för att ta emot studenter och möjliggöra anpassningar vid behov.

Ordförande

Anders Rubin

Förvaltningschef

Sergio Garay